

Campus@Sea: leren en innoveren op en met de Noordzee

De haven van Scheveningen is volop in beweging. Sinds 2020 bouwt Campus@Sea er aan een open en grensverleggend fieldlab voor ondernemers, beleidsmakers, maatschappelijke organisaties, onderwijs- en onderzoeksinstituten. In het lab werken ze samen aan praktische innovaties die duurzaam meervoudig gebruik van de Noordzee mogelijk maken. Door deelnemers uit verschillende domeinen (voedsel, energie, veiligheid, sport en natuur) te verbinden, stimuleert Campus@Sea nieuwe oplossingen om de vele functies op de Noordzee duurzaam te combineren. In de Scheveningse haven zijn al verschillende hotspots van de campus te vinden. Inspirerende ontmoetingsplekken waar mensen elkaar ontmoeten, kennis delen en evenementen organiseren. Ook zijn er co-working spaces en bedrijfsruimten ingericht én een proeftuin op de Noordzee voor het testen, demonstreren en valideren van innovatieve oplossingen.

Uitdagingen en kansen op de Noordzee

Strategisch adviseur en innovatief ondernemer Jan-Hendrik Schretlen is als kwartiermaker vanaf het begin bij Campus@Sea betrokken. Hij vertelt over de achtergrond en het belang van het initiatief: 'De Noordzee is als drukt bevaan zee ter wereld, van grote economische en maatschappelijke waarde. Tegelijkertijd is het ook een kwetsbaar ecosysteem met een beperkte capaciteit. Met Campus@Sea jagen we innovatie aan en slaan we bruggen tussen verschillende sectoren. We nodigen onze partners uit om na te denken over de ruimtelijke indeling van de Noordzee en moedigen hen aan om functies als windenergie, offshore solar, energie uit water, aquacultuur en kunstriffen ter versterking van de ecologie op zee, te combineren'.



Campus@Sea in de haven van Scheveningen.

Van windpark naar ecologisch energiepark

Hoe ziet dat er in de praktijk uit? Jan-Hendrik ziet het al helemaal voor zich: 'De huidige windparken op zee nemen erg veel ruimte in, en leveren niet voldoende energie om de doelstellingen voor 2050 te halen. Door drijvende zonnepanelen tussen de windmolens te leggen, verdubbelen we de productiecapaciteit en benutten we de infrastructuur op zee

beter. Op termijn kunnen we ook energie uit golfslag en getijden integreren met de offshore wind- en zonneparken zodat er hybride energieparken op zee ontstaan waarin ook ruimte is voor de natuur. Er zijn allerlei mogelijkheden voor het kweken van zeewier, schaal- en schelpdieren in de parken. De North Sea Farmers lopen daarbij voorop. Zij hebben een eigen offshore testbed op de Noordzee en zijn een belangrijke partner van ons'.

De pijlers van Campus@Sea

In 2021 is Campus@Sea officieel van start gegaan. Inmiddels heeft het een groot netwerk om zich heen verzameld van partners die zich richten op het realiseren van duurzame oplossingen op zee. De komende jaren wil de campus deze rol verder uitbouwen met de focus op de volgende drie pijlers:

“Met Campus@Sea jagen we innovatie aan en slaan we bruggen tussen verschillende sectoren. We nodigen onze partners uit om na te denken over de ruimtelijke indeling van de Noordzee en moedigen hen aan om functies als windenergie, offshore solar, energie uit water, aquacultuur en kunstriffen ter versterking van de ecologie op zee, te combineren.”

• Off-shore proeftuin met unieke testfaciliteiten

Campus@Sea speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de 'Proeftuin op de Noordzee'. Dit is een gebied van tien bij tien kilometer waar zoveel mogelijk data over zee- en weercondities wordt verzameld die als input kan dienen bij het ontwikkelen en testen van zelflerende, voorspellende modellen en toepassingen.

Aan de rand van de proeftuin, op twaalf kilometer uit de kust van Scheveningen, ligt de afgesloten testlocatie van de North Sea Farmers. Die bestaat uit zes percelen waarin organisaties hun innovaties onder real-life condities kunnen testen, demonstreren en valideren. Op dit moment vinden er onder meer testen plaats met floating solar energy, kunstriffen en een nieuwe methode voor het oogsten van zeewier.

Komend jaar wordt de locatie voorzien van een grid connectie en 5G communicatie, zodat de mogelijkheid ontstaat om ook oplossingen te testen voor bijvoorbeeld hernieuwbare offshore energy, autonoom varen en het inzetten van drones (voor het opsporen van drenkelingen). In de Scheveningse haven komt een shore control centre van waaruit deze activiteiten vanaf afstand kunnen worden aangestuurd en gemonitord.

• Opzetten community

Campus@Sea is niet zomaar een community, het is een netwerk van netwerken. De community van NGO's, kennisinstituten, opleidingscentra, gevestigde bedrijven, jonge ondernemers en overheden breidt zich steeds verder uit. Alle (semi)publieke- en private partijen die zich bezighouden met innovatie op en rondom de Noordzee, zijn welkom in de community. Om de interactie te bevorderen, organiseert de campus samen met haar partners regelmatig evenementen, lezingen en andere activiteiten.

Jan-Hendrik: 'Met de campus hebben we de ambitie om sneller en effectiever te innoveren. Dat doen we door het toeval te organiseren. We nodigen onze partners uit tot kennismaking en samenwerking op een inspirerende locatie. De komende tijd gaan we ons nog nadrukkelijker profileren met een sterke programmering en goede koffie om de creativiteit en het vertrouwen tussen de verschillende partijen te stimuleren.

Daarnaast willen we bijdragen aan het verkleinen van de gap tussen beleid, en de technische ontwikkelingen. Omdat wet- en regelgeving per definitie achterloopt op de praktijk, komt innovatie soms maar moeizaam van de grond en is de time-to-market van nieuwe producten erg lang. Door wetenschappers, innoverende bedrijven en beleidsmakers met elkaar in contact te brengen, zorgen we ervoor dat er een doorlopende dialoog ontstaat over technische mogelijkheden en praktische uitvoerbaarheid. Hierin werken we nauw samen met de Community of Practice Noordzee (CoP NZ) en sectororganisaties zoals Dutch Marine Energy Center, North Sea Farmers, IRO, EWA en NL Maritime. Daardoor ontstaan er meer kansen om nieuwe techniek te benutten en innovaties sneller op de markt te brengen'.

• Inrichten fysieke hotspot

In het verlengde van de community zet Campus@Sea zich samen met de gemeente Den Haag in om in Scheveningen een aantrekkelijk vestigingsklimaat te realiseren voor organisaties die bezig zijn met innovatie op de Noordzee.

Jan-Hendrik: 'In 2018 kreeg ik de vraag om mee te denken over de toekomst van de Scheveningse haven. Al snel ontstond het plan om die toekomst te verbinden aan de kansen die de Blue Economy voor de Noordzee biedt. De ligging is er perfect voor. Vlakbij de beleidsmakers van Den Haag, het maritieme kenniscluster in Delft en Rotterdam, en de bedrijvigheid van de randstad.

De visserij en de haven zijn voor de eeuwen heen van grote betekenis geweest en beiden zijn ook van enorm maatschappelijk en economisch belang voor de toekomst van Den Haag. Wij willen de visserij graag verduurzamen en tegelijkertijd ruimte bieden aan nieuwe, innovatieve ondernemers. Scheveningen heeft alle potentie om uit te groeien tot kenniscentrum van de Noordzee. Het is voor jong en oud een dynamische, inspirerende plaats om te wonen en te werken. Goed bereikbaar met de trein, vlakbij het centrum van Den Haag, en met uitzicht op de Noordzee. De omvang en ligging van de stadshaven is perfect om leren, werken en innoveren te combineren met wonen en ontspannen'.

Campus@Sea is een initiatief van de gemeente Den Haag en de provincie Zuid-Holland.

Meer weten? Bezoek dan de website campusatsea.nl